

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Radana Malíka v právní věci navrhovatele: **J. M.**, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznici J., zast. Mgr. Michalem Davidem, advokátem se sídlem K Dolům 1924/42, Praha 4, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2013, čj. PPR-19401-3/ČJ-2013-990450 a ze dne 14. 4. 2014, čj. PPR-7673-3/ČJ-2014-990450, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 187/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 6 A 187/2014, rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 25. 5. 2016**.
- II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši **2.178 Kč**; tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto usnesení k rukám Mgr. Michala Davida, advokáta se sídlem, K Dolům 1924/42, Praha 4.

O d ů v o d n ě n í :

Z předloženého spisu Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce (dále „navrhovatel“) podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 19. 2. 2014.

Usnesením ze dne 11. 9. 2014, čj. 3 Na 135/2014 - 32, byl navrhovateli ustanoven pro řízení zástupce Mgr. Michal David, advokát, se sídlem K dolům 1924/42, Praha 4. Dne 29. 9. 2014 ustanovený advokát zaslal doplnění žaloby a její rozšíření a požádal o odklad vykonatelnosti rozhodnutí žalovaného a návrh na nařízení předběžného opatření.

Usnesením ze dne 7. 10. 2014, čj. 6 A 187/2014 - 81, byl návrh na přiznání odkladného účinku ve věci rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2013 zamítnut; odkladný účinek byl navrhovateli přiznán ve věci rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2014.; návrh na nařízení předběžného opatření byl zamítnut.

Usnesením ze dne 6. 10. 2014, čj. 6 A 187/2014 - 87, bylo navrhovateli přiznáno osvobození od soudních poplatků.

Dne 2. 10. 2014 byla žaloba zaslána k vyjádření žalovanému a byl vyžádán správní spis.

Dne 28. 11. 2014 bylo ustanovenému zástupci navrhovatele zasláno vyjádření žalovaného.

Dne 23. 2. 2016 podal ustanovený zástupce návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) s odůvodněním, že dosud nebylo o žalobě rozhodnuto. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu pro vydání rozhodnutí ve věci maximálně do konce března 2016, pokud žalovaný snad trval na projednání věci před soudem, navrhuje, aby v daném termínu byla nařízena lhůta k jednání.

K podanému návrhu se vyjádřila předsedkyně rozhodujícího senátu městského soudu, popsala dosavadní stav řízení a konstatovala, že věc je po procesní stránce připravena k rozhodnutí, a současně poukázala na povinnost soudu postupovat v souladu s § 56 s. ř. s. s tím, že věci jsou vyřizovány dle pořadí; v současné době z 2. poloviny roku 2012; uvedla, že věci navrhovatele předchází k 19. 2. 2014 celkem 331 žalob, o kterých nebylo dosud rozhodnuto

Nejvyšší správní soud shledal návrh důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení [...]“

Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

Nicméně uvedená kritéria nic nemění na tom, že krajský soud je podle § 56 odst. 1 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud dle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se o takový případ nejedná.

Co se týče postupu samotného městského soudu, lze konstatovat, že soud se nedopustil zásadních průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Městský soud v přiměřené době informoval účastníky o složení senátu a vyzval je, aby se vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání; bez zbytečného odkladu rozhodoval o podaných návrzích navrhovatele na odkladný účinek, resp. předběžné opatření, vyzval žalovaného k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě. Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že městský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno vydat rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud, jak již několikrát konstatoval, si je plně vědom toho, že dle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. Věc navrhovatele přitom není přednostní věcí ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s., a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci, jakož ani hledisko její důležitosti nemůže být bez dalšího rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu.

Stav řízení, kdy soud již vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není *sensu stricto* známkou průtahu v řízení. Podstatné zde však je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k rozhodnutí a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě neodporuje požadavku spravedlivého procesu, který obecně nepředvídá vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

Nejvyšší správní soud se při posuzování průtahů v řízení řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem: „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, publikovaný jako N 42/2 SbNU 35, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>).

Stejně jako Ústavní soud (srov. též např. náleží ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těm účastníkům řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný náleží Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. náleží) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod*.“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

Pro posouzení předloženého návrhu v nyní projednávané věci vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána v únoru 2014, tedy více než před dvěma roky; účastníci

netrvají na nařízení jednání, nejsou navrhovány k provedení důkazy a v řízení nevystupují osoby zúčastněné na řízení, s nimiž by bylo nutno jednat. Rovněž z vyjádření městského soudu, uvádí-li, že v současné době projednává věci z roku 2012, nelze očekávat, že by věc navrhovatele byla rozhodnuta v přiměřené lhůtě. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup městského soudu, jakož i s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, nemohl, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu přesahující 2 roky, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. Z obsahu spisu soud zjistil, že zástupce navrhovatele učinil jeden úkon právní služby (podání návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu). Zdejší soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení přiznává ve výši $1 \times 1.500 \text{ Kč} + 1 \times 300 \text{ Kč}$, celkem 1.800 Kč [dle § 7 bodu 4., § 9 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, zvyšuje se tato částka tuto daň ve výši 378 Kč, celkem se přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 2.178 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu